

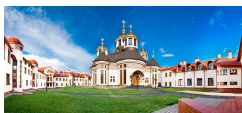

ЛЬВІВСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА БОГОСЛОВСЬКА АКАДЕМІЯ — вищий богословський спеціалізований навчальний заклад Української Греко-Католицької Церкви. На поч. 20 ст. митрополит *Андрей Шептицький* неодноразово звертався з клопотаннями до уряду Австро-Угорщини про створення у Львові вищого духов. навч. закладу. Питання про заснування у Львові Богослов. академії у розмові з папою Пієм XI у 1926 порушив ректор Духов. семінарії *Йосиф Сліпий*. Щоб ознайомитись зі специфікою діяльності вищих богослов. навч. закладів, він відвідав кілька закордон. богослов. університетів і на основі їхніх статутів розробив статuti для Богослов. академії у Львові. У листопаді 1927 чл. Богослов. наук. товариства обговорили статuti і звернулися до митрополита *Андрея Шептицького* з клопотанням про їхнє затвердження та створення Академії. *Андрей Шептицький* доручив комісії у складі о. *Т. Мишковського*, *Йосифа Сліпого* та *М. Чубатого* перевірити статuti, а 22 лютого 1928 затвердив їх (з цієї нагоди він видав креаційну грамоту). На теол. факультет зарах. тих, хто «має сильний внутрішній поклик до священства; добру і сильну волю, щоб посвятитися справі Христа; є канонічно здатний прийняти Тайну священства; закінчив середню школу і має достатні знання з латинської та грецької мови, та прослухав курс схоластичної філософії». Тривалість студій — 5 р. Урочисте відкриття Академії відбулося 6 жовтня 1929. Вона розташовувалася у кількох кімнатах Львів. греко-катол. духов. семінарії Святого Духа (засн. 1783 австр. цісарем *Йосифом II*, 1926 ректором став *Йосиф Сліпий*, 1939 ліквідов. рад. владою, 1990 відновлена). Серед викл. — *Т. Мишковський*, *В. Лаба*, *М. Конрад*, *І. Бучко*, *С. Кархут*, *С. Сампара*, *Я. Левицький*, *М. Чубатий*, *І. Свенціцький*, *О. Надрага*. Академію очолював ректор, якого обирали на 3 р. (йому допомагав сенат), деканів призначала професор. колегія. Тут навч. юнаки з Галичини, Закарпаття, Волині, Югославії, Словаччини.

1932 відкрито філос. ф-т, деканом якого (за сумісництвом) став ректор. Професор. колегію поділено на дві частини: богослов. і філос. відділів. 1932 відкрито Музей церк. старовини на чолі з *М. Драганом*. У навч. програму запроваджено нові предмети: археологію та спец. виклади з мистецтва (проф. *І. Свенціцький*, *В. Залозецький-Сас*, *Я. Пастернак*). На філос. відділі студенти ознайомлювалися з гол. течіями філос. думки та найважливішими проблемами соціології, започатковано філос. диспути, конф. і семінари. Щорічно у січні відбувалися восьмиденні реколекції для семінаристів. Деякі предмети викладали лат. мовою. При Академії діяла бібліотека (дир. — *Я. Чума*), якій *Андрей Шептицький* передав 1000 томів; практичні курси садівництва, бджолярства, книговедення (бухгалтерії). Станом на 1939 працювали 8 звич. і 6 надзвич. проф., 6 доцент, 18 заст. проф. Під час нім. бомбардування на поч. 2-ї світової війни великих втрат зазнали архів і б-ка. Після встановлення у Зх. Україні восени 1939 рад. влади Академія припинила діяльність, багато її випускників заарешт. і вбито (*А. Іщак*, *М. Конрад*). Приміщення передано під гуртожитки для студентів Львів. університету, музейні збірки — ін. музеям, залишки б-ки — ін. б-кам. Під час нім. окупації Львова 1941–44 Академія працювала у рамках духов. семінарії. *Йосиф Сліпий* 1942 організував курси на зразок аспірантури (навч. 5 випускників). Кожен студент мав тему дисертац. дослідж., праці обговорювали під керівництвом ректора. Після повернення рад. влади розпочато нові репресії: 13 квітня 1945 в Академії провели обшук, старших семінаристів забрали в армію, молодих відпустили. У приміщеннях обладнали шпиталь, згодом їх передали Львів. університетові. До 1949 заарешт. майже всі колишні викл. Академії. 1994 відновила діяльність, 2002 реорганізов. в *Український католицький університет*.

І. С. Коломиєць

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Львівська греко-католицька богословська академія / І. С. Коломиєць // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59579>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).